

LITERATURA

BRODA, Jan

- 1947 „Śląsk w literaturze polskiej“, *Szyndzioly* 1, č. 2, s. 3

DOKOUPIL, Lumír – VANÍČKOVÁ, Vladimíra (eds.)

- 2000 *Encyklopedie Slezska*, 2. díl (Ostrava – Moravský Beroun: Ostravská univerzita – Moravská expedice)

GAWRECKI, Dan

- 1999 *Politické a národnostní poměry v Těšínském Slezsku 1918–1938* (Český Těšín: Muzeum Těšínska)

HIEROWSKI, Zdzisław

- 1969 *Życie literackie na Śląsku w latach 1922–1939* (Katowice: Wydawnictwo „Śląsk“)

JASICZEK, Henryk

- 1974–1975 vzpomínky Henryka Jasiczka, psané polsky, datowane 28. 5. 1974 – 16. 8. 1975, rkp., nestr.

JASIŃSKI, Zenon

- 1990 *Działalność kulturalno-oświatowa Polaków za Olzą (1920–1938)* (Opole: Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Powstańców Śląskich w Opolu)

KÁŇA, Otakar – PAVELKA, R. [Stanisławska, Stanisława]

- 1970 *Těšínsko v polsko-československých vztazích 1918–39* (Ostrava: Profil)

KROKIEW, Jan [Kubisz, Paweł]

- 1938 „Kim jesteś, Piotrze Bezruczu?“, *Sztorcem* 1, č. 1–3, s. 3

KUBISZ, Paweł

- 1938 „Nasz notatnik. Chwilowo jeszcze czekamy“, *Sztorcem* 1, č. 1, s. 1
- 1938 „Macosze traktowanie literatury i sztuki mniejszości polskiej“, *Dziennik Polski*, 6. 3., č. 55, s. 5
- 1938a „Nasz notatnik, Czeski panslawizm“, *Sztorcem* 1, č. 3, s. 2
- 1938b „Kawalarstwo i gwara śląska“, *Sztorcem* 1, č. 2, s. 4
- 1946 „Piotr Jilemnický przyjaciel Karola Śliwki“, *Szyndzioly* 1, č. 2, s. 99

KUNDA, Bogusław Sławomir

- 1983 „Paweł Kubisz – próba biografii (cz. I 1907–1945)“, in *Watra. Rocznik bielski 1981–1983*; Eugenia Kopeć (ed.) (Bielsko-Biała: Urząd Wojewódzki w Bielsku-Białej), s. 47–59

LIGOTA, Władysław [Kobiela, Rudolf Zdzisław]

- 1935 „Óndra Łysohorsky, pierwszy poeta laski“, *Zaranie Śląskie*, seš. 4, s. 241–245
- 1938 „Polski obszar etnograficzny na Śląsku Opawskim“, *Sztorcem* 1, č. 2, s. 3

LICHODZIEJESKA, Feliksa (ed.)

- 1981 *Od bliskich i dalekich. Korespondencja do Władysława Broniewskiego 1915–1939*, sv. 2. (Warszawa: PIW)

MARTINEK, Libor

- 2004 *Polská literatura českého Těšínska po roce 1945* (Opava: Slezská univerzita)

PEŠTA, Pavel

- 1995 „Łysohorsky Óndra“, in Pavel Janoušek et al., *Slovník českých spisovatelů od roku 1945*, 1. díl, A–L (Praha: ÚČL AV ČR – Nakladatelství Brána), s. 517–519

PETRÁŠ, Zoltán – ŽEMBEROVÁ, Viera et al.,

- 1998 *Rukováť literatúry. Viera Žemberová (ed.)*. (Košice – Bratislava: Pezolt PVD – Slovenské pedagogické nakladateľstvo)

PLAČEK, Vilém

- 1972 „Politická struktura obyvatelstva na Těšínsku v letech 1945–1948“, *Slezský sborník* 70, č. 2, s. 95–110

POSLEDNÍ, Petr

- 1998 *Hranice dialogu. Česká próza očima polské kritiky 1945–1995* (Praha: ÚČL AV ČR)

Red.

- 1939 „Trzyniec uczcił pamięć bojowników o wolność Zaolzia“, *Dziennik Polski*, č. 32, s. 3; „Tryzniec: zebranie OZON“, *Dziennik Polski*, č. 48, s. 3

RUSNOK, Jan

- 1984 „Zaolziańska Polonia po wyzwoleniu“, in *Kalendarz Cieszyński*, 1985 (Cieszyn: Macierz Ziemi Cieszyńskiej), s. 81–84
- Sedmidenní válka
(https://cs.wikipedia.org/wiki/Sedmidenn%C3%AD_v%C3%A1lka; přístup 7. 11. 2017)

SIKORA, Władysław

- 1991 „Poetyckie przyjaźnie. Zatarty ślad“, *Zwrot* 42, č. 1, s. 63–64
- 1992 *Pisarze Zaolzia* (Český Těšín: Olza)

SKODLARSKI, Janusz

- 1988 *Epilog układu Sikorski – Beneš. Z dziejów polsko-czechosłowackich w latach 1939–1948* (Łódź: Wydawnictwo Łódzkie)

STOPĚRUNTÍK, Kuba [Bezruč, Petr]

- 1923 *Moravská zem a moravská řeč. Republika před sv. Petrem* (Brno: Nový lid)

SVOBODA, Jiří

- 2005 „Lašsko perspektiva“, in *Kulturněhistorická encyklopédie Slezska a severovýchodní Moravy, A–M*; Lumír Dokoupil et al. (eds.) (Ostrava: Ústav pro regionální studia Ostravské univerzity), s. 484–485

SZEWCZYK, Wilhelm

- 2001 *Wspomnienia* (Katowice: Wydawnictwo Naukowe „Śląsk“)

SZYMICZEK, Franciszek

- 1990 *Walka o Śląsk Cieszyński w latach 1914–1920* (Katowice: Wydawnictwo Glosu Śląsko-Dąbrowskiego)

ŠTĚPÁN, Ludvík et al. (eds.)

- 2000 *Slovník polských spisovatelů* (Praha: Libri)

WIECHOWSKI, Janusz

- 1990 *Spór o Zaolzie 1918–1920 i 1938* (Warszawa: Agencja Wydawnicza TOR)

WIERUSZ, Adam [Kubisz, Paweł]

- 1938 „Narzecze laskie i gwara frydecka“, *Sztorcem*, č. 3, 15. 9., s. 3–4

ZAHRADNIK, Stanisław

- 1997a „Nástin historického vývoje“, in Karol Daniel Kadlubiec a kol., *Polská národní menšina na Těšínsku v České republice (1920–1995)* (Ostrava: FF OU), s. 10–42
- 1997b „Vydavatelská činnost a sdělovací prostředky“, in Karol Daniel Kadlubiec a kol.: *Polská národní menšina na Těšínsku v České republice (1920–1995)* (Ostrava: FF OU), s. 121–148

Polish cultural and social magazine *Sztorcem* from Czech Cieszyn Silesia: Bridge or Barrier of Mutual Understanding?

The Polish magazine *Sztorcem* (On sharp) was published in Třinec in 1939, his editor-in-chief (de facto the magazine of one man) was the writer Paweł Kubisz, who was born in the village of Konská (now part of Třinec). In Těšín, he began to study as a teacher, the town of Ostrzeszów (Poland), but he was forced to leave after three years and decided to study alone. In April 1928 he was arrested and spent more than a year in December in Olomouc prison – the main reason was the transfer of illegal literature to Slovakia and suspicion of conspiracy against the Republic. After his release, he became secretary of the Polish People's Party in Czechoslovakia (Stronnictwo Ludowe). In 1937, he became the founder of the group Śląski Związek Literacko-Artystyczny (Silesian Literary and Artistic Union) and founded the monthly *Sztorcem*, which was characterized by critical attitudes towards the Czechoslovak government and had strong anti-communist views. The *Sztorcem* magazine was subsidized from Polish sources and disappeared after the annexation of Czech Cieszyn Silesia to Poland. After his ban (only three numbers were published), Kubisz became an official in the ironworks in Třinec.